
OPSCHRIFT

Vergadering van 19 september 2016

Nummer: 2016_MV_00422

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Caroline Van Peteghem: Vraag bij hoogdringendheid - Rellen nav betoging Voorpost

Raadslid(-leden):

Caroline Van Peteghem - Groen

Bevoegd:

Daniel Termont

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Voorpost had de toelating gekregen om zaterdag te betogen aan het Van Beverenplein. De betogers verzetten zich tegen de toetreding van Turkije tot de Europese Unie. Dat de betoging werd toegelaten net in deze wijk roept toch wel vragen op, gezien hier veel mensen met Turkse roots wonen. Dat de betoging ontaardde in fikse rellen, is uiteraard erg te betreuren, maar kan niet helemaal verwonderen.

Vraag:

- Werd vooraf een inschatting van mogelijke rellen gemaakt door de politie?
- Indien niet, waarom niet?
- Indien wel, wat was de inschatting? Werd een andere locatie, of datum hierbij in overweging genomen?
- Waar is het dan toch fout gelopen?
- Moeten hier lessen uit getrokken worden?

19 september 2016

In Gent is het uitgangspunt altijd geweest dat wij het recht op betogen maximaal respecteren. Artikel 11 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens geeft immers de vrijheid om een idee of zienswijze te openbaren door middel van een betoging ongeacht of dit idee ongemakkelijk is voor bepaalde mensen of zelfs aanstoot geeft.

Bij elke betoging is het uitgangspunt van de aanvragers, om in de nabijheid te kunnen zijn van datgene waar ze tegen betogen. De keuze van Voorpost om samen te komen in de buurt van het Van Beverenplein is dus inderdaad vermoedelijk geen toeval. Ook de datum had voor hen een bepaalde symboliek: die verwees voor hen naar de opstand van 1683, waarbij op 12 september 1683 Islamitische strijders aan de poorten van Wenen werd gestopt. Voorpost hield vast aan de eerstvolgende zaterdag na 12 september, 17 september dus, de dag waarop in september het grootschalige evenement 'OdeGand' in het kader van het Festival van Vlaanderen plaatsvond. De officiële aanvraag door Voorpost gebeurde op 9 juni 2016.

Vanuit linkse zijde of vanuit de Turkse gemeenschap werd geen tegenbetoging aangevraagd. Er vonden gesprekken plaats met vertegenwoordigers van Turkse herkomst met als hoofddoel om hen te informeren. Als er een tegenbetoging zou zijn aangevraagd (zoals vaak het geval is) zou er met beide partijen zijn onderhandeld over de reisweg vanuit veiligheidsoverwegingen, maar ook rekening houdend met de vraag van de organisatoren om gezien en gehoord te worden.

Het veilig laten verlopen van een evenement is uiteraard een belangrijk gegeven en daarom werd een risicoanalyse uitgevoerd en werden de nodige maatregelen genomen. De Politie heeft de nodige voorbereidingen getroffen, met inbegrip van de afspraken die gemaakt werden met Voorpost, en de geplande inzet van een 100-tal politiemensen.

Wat sommige actievoerders van de Turkse gemeenschap betreft, kunnen wij alleen vaststellen dat de jongeren enkele dagen voor de betoging een gepland protest georganiseerd hebben zonder dit aan te vragen of te melden en dat ze zich de dag van de manifestatie niet gedragen hebben zoals het hoort.

De politie heeft ondanks de niet toegelaten actie, meerdere keren aan de Turkse jongeren een forum aangeboden tot protest maar telkens opnieuw werden de afspraken niet gehouden. Integendeel, men gooide met voorwerpen en zocht fysieke confrontatie. Twee personen werden bestuurlijk weerhouden en één persoon gerechtelijk, omdat die met zijn wagen reed met een duidelijke intentie om de bus van Voorpost aan te rijden. Sommigen jongeren met Turkse achtergrond hebben inderdaad het teken van de Grijsse Wolven gemaakt, maar verder onderzoek (onder andere op basis van beeldmateriaal) moet daarover bijkomende duidelijkheid scheppen. Er is bij de politie echter niks bekend over oproepen tegen homo's.

Voor alle duidelijkheid: de politie heeft op elk moment het gebeuren onder controle gehad, beide groepen zijn de hele tijd gescheiden gebleven.

De vraag of een manifestatie van Voorpost in een buurt waar veel mensen met Turkse achtergrond wonen, verboden moet worden of niet, is een begrijpelijke vraag. Maar als wij zonder informatie over mogelijke ernstige veiligheidsproblemen, een negatief advies zouden geven, dan kan men zich de vraag stellen of dit de toetsing door de Raad van State zou doorstaan. Maar vooral moet men zich de vraag stellen of wij dan niet het recht op betogen uithollen; en of wij dat dan voor andere manifestaties ook gaan doen of niet. Wij pleiten voor een wederzijds respect van iedereen (los van overtuigingen) en voor manifestaties die aangevraagd worden met duidelijke afspraken waaraan men zich houdt.

Tot slot, wat de aanwezigheid van schepen Resul Tapmaz betreft: ik kan u formeel bevestigen dat die daar is geweest op vraag van de politie. De politie heeft hem opgebeld met de vraag om te bemiddelen. De schepen is gekomen, en heeft bemiddeld. Hij heeft dus absoluut zijn verantwoordelijkheid genomen, anders dan u wilt doen uitschijnen. Zijn bemiddeling had trouwens bij een deel van de aanwezige Turkse jongeren een positief effect. Een deel van die groep jongeren staat blijkbaar minder open voor afspraken en voor vreedzaam protest, maar de Politie zal altijd blijven proberen om vooraf open in dialoog te gaan. Die groep jongeren laat zich wellicht ook te snel provoceren. De Politie meldde mij dat er bijvoorbeeld indicaties zijn dat manifestanten van Voorpost vanop de bus provocerende gebaren zouden gemaakt hebben naar die jongeren van Turkse herkomst.

Ik stel mij trouwens persoonlijk de vraag wat de boodschap is van Voorpost, als je naar deze betoging trekt met een Vlaamse vlag met bovenaan op de vlaggenstok een masker van een varkenskop gemonteerd, zoals duidelijk op televisiebeelden te zien is. Dat heeft, zo denk ik toch, niks met de inhoud van boodschap te maken. Waar dat dan wél toe dient, daarover spreek ik mij niet uit. Wij nemen dit mee in de verdere evaluatie, en als aandachtspunt bij volgende aanvragen.
